

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5Co/391/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7111231625
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Slobodník
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2013:7111231625.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach vo veci žalobcu Q. W. U. U..G..C., X., Ú. X, N.: XX XXX XXX , proti žalovanému L. L.W., W., L. X ,za účasti vedľajšieho účastníka Združenie na ochranu občana spotrebiteľa V., L., P. XX, N.: XX XXX XXX, o zaplatenie 2.398,53 eur istiny s prísl. , o odvolaní žalobcu proti uzneseniu 29 C/164/2012-40 z 27. 8. 2012 Okresného súdu Košice II

rozhodol:

Mení uznesenie vo výroku o náhrade trov konania vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi tak, že náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi nepriznáva.

Žalobcovi a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa (ďalej len súd) uznesením zrušil platobný rozkaz (ďalej len PR) 42Ro/557/2011-21 zo 4.1.2011 , konanie zastavil, vyslovil, že žalobcovi vracia prostredníctvom Daňového úradu Bratislava súdny poplatok 136,87 € , do 20 dní od doručenia právoplatného uznesenia a žalobcovi uložil povinnosť nahradiť vedľajšiemu účastníkovi (ďalej len VÚ) trovy konania 261,31 eur v prospech jeho právneho zást., do 15 dní od právoplatnosti uznesenia. .

Zrušenie PR a zastavenie konania odôvodnil § 174 ods. 5 O.s.p. a vrátenie súdneho poplatku § 11 ods. 3, 4 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov.

Rozhodnutie o náhrade trov konania odôvodnil § 146 ods. 2 O.s.p. a keďže VÚ priznal náhradu trov konania, ktoré pozostávali z trov právneho zast. za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zast., podanie vyjadrenia vo veci samej 10.7.2012) á 101,25 eur, za paušálnu náhradu hotových výdavkov 2 x 7,63 eur a náhradu DPH 20 % 43,55 eur , celkom v 261,31 eur. Pri určení výšky tarifnej odmeny pr. zást. vychádzal z výšky žalovanej pohľadávky 2.398,53 eur a nie z VÚ uplatňovanej čiastky 3.731,36 eur ,v ktorej boli zahrnuté aj úroky z omeškania 13% ročne z 1.959,25 eur od 9.12.2006 do 2.3.2010, t.j. do dňa prevzatia zast. VÚ právnym zást. Svoj postup odôvodnil tým, že úroky z omeškania sú prísl. pohľadávky a znášajú jej osud, preto ak sú uplatnené spolu s istinou, netvoria osobitný predmet konania a nejde o spojenie dvoch samostatných vecí. Z tohto dôvodu nebol predmetom úkonu právnej služby v danom prípade nárok na zaplatenie úrokov z omeškania, ale nárok na zaplatenie istiny, pričom cenu prísl. nemožno rozširujúcim výkladom § 10 ods. 2 vyhl. č. 655/2004 Z.z. zahrnúť do základu pre určenie tarifnej odmeny. Poukázal na to, že na tejto skutočnosti pritom nemení nič ani fakt, že nárok na zaplatenie úrokov z omeškania vyplýva priamo zo zákona, že rozhodnutie súdu o tomto nároku je deklaratórne a ,že úroky z omeškania možno kvantifikovať ku dňu prevzatia zast. K námietke žalobcu, že VÚ nemá právo na náhradu trov konania z dôvodu ich neúčelného vynaloženia uviedol, že samotná skutočnosť, že VÚ bol založený za účelom ochrany spotrebiteľa a nevylučuje, aby bol v súdnom konaní zastúpený zástupcom z radov advokátov, keďže vzhľadom na veľké množstvo sporov, v ktorých vystupujú spotrebiteľia , zjavne

nie je v možnostiach združenia chrániť záujmy spotrebiteľov bez kvalifikovanej pomoci pr. zástupcu. V súvislosti s tvrdením žalobcu, že nie je zrejme, akým spôsobom sa vedľajší účastník oboznámil s predmetom sporu, z dôvodu čoho namietal jeho právo na odmenu za úkon právnej služby prevzatie a príprava zast., konštatoval, že je zrejme že pr. zástupca vec prevzal a oboznámil sa s ňou, že jeho právo na odmenu za úkon prevzatie a príprava zast. preukazuje podanie vo veci samej, doručené mu 10.7.2012, v rámci ktorého VÚ vznesol proti nároku žalobcu námietku premlčania, teda uviedol relevantné skutočnosti na obranu žalovaného v čase, kedy mu ešte nebolo známe späťvzatie žaloby zo strany žalobcu. K argumentom žalobcu, že procesné úkony by mal vykonávať predovšetkým žalovaný, resp., že VÚ by mal vstupovať do konania len v prípade, ak je spotrebiteľ žalobcom uviedol, že nemajú oporu v § 93 O.s.p., vychádzajúc z ktorého je nesporné, že VÚ má tiež právo robiť všetky procesné úkony a to aj v prípade, keď je účastník konania nečinný. Uzavrel, keďže VÚ má rovnaké procesné práva ako účastník konania, že posudzuje sa jeho právo na náhradu trov konania podľa rovnakých zásad ako u účastníka konania, t.j. podľa zásady úspešnosti a účelnosti vynaložených trov, podľa ktorých mu právo na náhradu trov konania preukázateľne vzniklo.

Žalobca proti uzneseniu, v časti, v ktorej ho súd zaviazal na úhradu trov konania VÚ, podal v zákonnej 15 dňovej lehote odvolanie z dôvodu, že rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a žiadal napadnutý výrok podľa § 220 O.s.p. zmeniť. Zároveň si uplatnil aj trovy odvolacieho konania 22,10 eur s DPH, pozostávajúce z 1/2 úkonu právnej služby 12,95 eur s DPH a režijného paušálu k právnomu úkonu 9,16 eur s DPH (podanie odvolania).

V odvolaní poukázal na skutočnosť, že cieľom Združenia na ochranu spotrebiteľa HOOS je kolektívna ochrana spotrebiteľov, podávanie žalôb podľa zák. o ochrane spotrebiteľa (§3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z.), zast. spotrebiteľov v občianskom súdnom konaní a vstup do spotrebiteľských sporov v pozícii VÚ (§ 93 ods. 2 O.s.p.). Uviedol, že podľa jeho názoru musí byť VÚ sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach, pričom samotné združenie má v radoch členov s právnickým vzdelaním a disponuje rozsiahlymi znalosťami a vedomosťami v problematike ochrany spotrebiteľa a má možnosť využívať aj určenú podporu ministerstva (viď rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave 5 Co/26/2012 a 3 Co/259/2011). Podotkol, že z dôvodovej správy k zák. č. 384/2008 Z.z. vyplýva, že úmyslom zákonodarcu bolo umožniť kvalifikovanú ochranu spotrebiteľa priamo na ten účel zriadeným subjektom spôsobilým poskytnúť spotrebiteľovi kvalifikovanú pomoc a v danej oblasti materiálne aj personálne vybaveným a odborne kompetentným. Ďalej uviedol, že má z vlastných skúseností vedomosť, že združenie vstupuje do množstva konaní bez ohľadu na stav konania a vôľu žalovaného, pričom pred zaslaním oznámenia svojho vstupu nemá žiadnu vedomosť o prejednávacom prípade a navyše svoje viaceré procesné podania nadbytočne opakuje bez uvedenia nových, významných skutočností vzťahujúcich sa na predmet sporu (viď rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach 6 Co/141/2012). Taktiež zdôraznil, že paušálny vstup do združenia zastúpeného advokátom do konaní, v ktorých pre vstup nebol žiadny dôvod, iba zbytočne navyšuje trovy konania (viď rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici 17 Co/91/2012.), že trovy VÚ neboli trovami účelne vynaloženými na uplatňovanie a bránenie práva, čo je dôvodom hodným osobitného zreteľa podľa § 150 O.s.p. Združenie v predmetnom konaní nevystupuje ako splnomocnený zást. žalovaného, ktorý o vstupe združenia do konania pravdepodobne ani nemal žiadnu vedomosť (viď rozhodnutie Krajského súdu v Prešove 13 Co/35/2012 a 13 Co 36/2012) a upozornil na skutočnosť, že súd nepriznaním náhrady trov konania VÚ neporušuje základné právo na právnu pomoc a rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 2, 3 Ústavy SR, keďže tieto neboli účelne vynaložené (nález Ústavného súdu SR II ÚS 78/03, rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici 16 Co 100/2012). Nesúhlasil ani s obranou VÚ, ktorý v súvislosti s dôvodnosťou priznania trov konania poukázal na § 137 O.s.p. a na ust. Charty základných práv EÚ ako aj rozhodnutia Súdneho dvora EÚ, keďže § 137 priznáva náhradu trov hotových výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu (rozhodnutie Krajského súdu v Prešove 13 Co/40/2012) a ust. Charty ako aj rozhodnutia Súdneho dvora EÚ sa týkajú všeobecnej ochrany spotrebiteľa.

VÚ vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že s argumentáciou žalobcu nesúhlasí a navrhol uznesenie v napadnutej časti ako vecne správne potvrdiť. Zároveň si uplatnil trovy odvolacieho konania 69,90 eur.

Tvrdil, že účelnosť trov vynaložených na právnu pomoc možno odvodiť z čl. 47 ods. 2 Ústavy, pričom ich treba v každom prípade považovať za účelne vynaložené, že každý má právo na to, aby hoci aj v jednoduchej, skutkovo a právne menej zložitej veci bol zast. advokátom, teda aj on ako občianske združenie, zložené prevažne z laikov v oblasti práva má právo vystupovať proti dodávateľom na základe princípu rovnosti zbraní, že jeho vstupom do konania sa žalobca ocitol v postavení, v ktorom našiel rovnocenného partnera v riešení právnych otázok súvisiacich s prebiehajúcimi spormi, pretože samotní spotrebiteľia sa nedokázali náležite brániť. Nesúhlasil s argumentáciou žalobcu, že samotnou úlohou združenia je ochrana spotrebiteľa a preto nevidí význam v pr. zastúpení VÚ. Jeho zastúpenie je efektívne a teda účelné, čo vadí žalobcovi, ktorý nie je zvyknutý na to, aby na ochranu spotrebiteľa niekto aktívne vystúpil, keďže sa doteraz spoliehal len na pasivitu a rezignáciu spotrebiteľa. Ďalej uviedol, že svojou činnosťou napĺňa ciele politiky EÚ v oblasti ochrany spotrebiteľov, pričom je odkázaný na právne služby, lebo hoci je združením na ochranu spotrebiteľa jeho členmi nie sú právnici a podľa jeho doterajších skúsenosti s aplikáciou spotrebiteľského práva na súdoch sa bez pomoci advokátov nezaobíde. V súvislosti s uvedeným podotkol, že ak má svoje právo na zastupovanie advokátom na napĺňanie svojich cieľov pri ochrane spotrebiteľov v praxi realizovať, je nepochybne potrebné, aby mu súdy priznávali náhradu trov konania tam, kde im na náhradu trov konania vznikli podmienky (viď rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-279/09 a novelizované ust. § 137 O.s.p.). Za nenáležitú považoval námietku žalobcu, že má vo svojich radoch členov s právnickým vzdelaním, že v skutočnosti len jedna jeho členka má právnické vzdelanie, avšak ani táto svoju právnickú prax nevykonáva. Podotkol, že mu nemôže byť vzhľadom na predmet jeho činnosti upierané právo na pr. zástupcu, lebo ak by sa tento názor prijal, problematickým by bolo aj pr. zastupovanie osôb s právnickým vzdelaním, čo by bolo v evidentnom rozpore nielen s platným právom, ale aj s každodennou realitou. Nesúhlasil ani s tvrdením, že má trovy advokáta hradieť z vlastných prostriedkov, nakoľko napriek zákonnej možnosti čerpať finančné prostriedky na podporu svojej činnosti z prostriedkov štátu je uvedená podpora skôr v rovine iluzórnej, než v rovine skutočnej a navyše mu nebolo zrejmé, prečo by mal štát dotovať prehrané súdne spory dodávateľov, resp. vymáhačských skupín.

Nerozumel námietke žalobcu o jeho nevedomosti o konaní pri vstupe do konania. Nebolo mu zrejmé, kedy by mal žiadať rovnopis, keď nie po vstupe do konania, ako by mal mať dopredu vedomosť o niečom, čo ešte neobdržal a, čo ešte len vo vzťahu k nemu nastane. K argumentácii, že pre jeho paušálny vstup nebol žiaden dôvod uviedol, že najlepšie jeho dôvod vstupu do konania preukazuje späťvzatie žaloby. Podľa jeho názoru neboli splnené ani zákonné podmienky na použitie § 150 O.s.p. v podobe dôvodov hodných osobitného zreteľa alebo výnimočných okolností. Podotkol, že opodstatnenie združenia vstupovať do konania v procesnej pozícii VÚ podľa § 93 ods. 2 os.p. je zákonným oprávnením, ktoré nemôže žalobca v žiadnom prípade spochybňovať ani relativizovať, pričom je jeho právom rozhodnúť sa, či bude spotrebiteľov v súdnych konaniach zastupovať na základe plnomocenstva podľa § 25 ods. 2 zák. č. 250/2007 o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov alebo bude do konaní vstupovať ako VÚ na ich podporu podľa § 93 ods. 2 O.s.p. K výkladu § 137 OSP podaného žalobcom uviedol, že ho vytrháva z kontextu a prehliada, že § 137 sa týka aj účastníkov a ich zástupcov, poukázal na § 93 ods. 4 O.s.p. v zmysle ktorého má VÚ rovnaké práva a povinnosti ako účastník a preto neexistuje žiaden právny dôvod, aby bol obmedzovaný v ústavnom práve na právne služby a právne na náhradu trov konania (viď rozhodnutie NS SR 2 Obdo 27/2012). Záverom podotkol, že celé odvolanie žalobcu vyznieva tak, ako keby si žalobca od súdu nárokoval, aby súd ochraňoval hospodárske záujmy na jeho strane, pričom v spotrebiteľských veciach však ide o podporu záujmov spotrebiteľov, napr. aj práva spotrebiteľov združovať sa na ochranu svojich práv, z čoho vyplýva aj ochrana hospodárskych záujmov združenia a taktiež poukázal na početnú judikatúru krajských súdov, ktorá sa s argumentáciou žalobcu, ktorou žiadal aby sa mu náhrada trov nepriznala, už vysporiadala.

Uznesenie, okrem výroku, ktorým bol žalobca zaviazaný nahradiť VÚ trovy konania, nebolo odvolaním napadnuté, nadobudlo právoplatnosť (§ 206 ods.1,3 O. s. p.), preto v uvedenom rozsahu nebolo v odvolacom konaní preskúmané.

Odvolací súd postupom podľa § 214 ods. 2 O.s.p. (bez nariadenia odvolacieho pojednávania) zistil, že odvolanie žalobcu je dôvodne a uznesenie súdu prvého stupňa je potrebné zmeniť podľa § 220 O.s.p. a náhradu trov konania VÚ nepriznať (po preskúmaní napadnutého výroku podľa § 212 ods. 1, 3 O.s.p.)

Podľa ust. § 93 ods. 2 O.s.p. ako VÚ sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu. Uvedené ust. bolo do nášho právneho poriadku zavedené zák. č. 384/2008 Z.z, pričom týmto samotným zákonom bola VÚ daná legitímácia na vstup do konania. Cieľom takto koncipovanej pr. úpravy podľa Dôvodovej správy k uvedenému zák. bolo umožniť širšiu ochranu osobám, na ochranu ktorých sú zriaďované rôzne právnické osoby a združenia. Vedľajšie účastníctvo je formou spoločenstva účastníkov v občianskom súdnom konaní. VÚ je osoba odlišná od účastníka samotného, ktorá sa zúčastňuje konania z dôvodu, že chce pomôcť zvíťaziť v spore niektorému z účastníkov (sporných strán). VÚ je motivovaný víťazstvom v spore toho účastníka, ku ktorému pristúpil. Táto motivácia je v zmysle ust. § 93 ods. 2 O.s.p. daná predmetom jeho činnosti, ktorým je ochrana práv podľa osobitného predpisu. Vzhľadom na uvedené, účinky vzniku vedľajšieho účastníctva môžu ale nastať len v takom konaní, v ktorom sa môže naplniť jeho zmysel a účel, teda „pomoc v spore“ niektorému z účastníkov. Takýmto konaním môže byť zásadne len sporové konanie [to však napríklad neplatí pre také štádium sporového konania, v ktorom súd rozhoduje o žalobe platobným rozkazom (tzv. skrátené konanie), kedy sa táto pomoc môže najskôr prejaviť, až keď bude proti platobnému rozkazu podaný odpor].

Vychádzajúc z ust. § 93 ods. 4 O.s.p. v zmysle ktorého VÚ má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník je možné mu priznať aj náhradu trov konania, ale len za predpokladu že toto právo vzniklo aj účastníkovi na strane ktorého v konaní vystupoval.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov konania potrebných na účelne uplatňovanie, alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemá.

Článok 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky priznáva každému právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi. Pojem každý spadá aj na VÚ, ten nie je vylúčený z voľby akým spôsobom si toto ústavou dané právo uplatní, ale musí počítať s tým, že súd bude skúmať podľa § 142 ods.1 O.s.p. či trovy ním uplatnené boli vynaložené účelne teda či sa nimi sledovalo procesné presadzovanie uplatneného nároku alebo procesná ochrana proti takémuto tvrdenému nároku. Súd nemôže zaviazat' účastníka na náhradu tých trov, ktoré druhý účastník počas konania vynaložil zbytočne.

Paušálny vstup Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS do všetkých konaní, v ktorých vystupuje ako žalobca rovnaký subjekt, bez ohľadu na stav konkrétneho súdneho konania, vôľu spotrebiteľa a účelnosť jeho úkonov, nepovažuje odvolací súd za dôkaz o jeho vôli naplniť cieľ svojej činnosti. S prihliadnutím na cieľ Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, ktorým je ochrana a presadzovanie oprávnených záujmov spotrebiteľa a rovnako aj na konkrétne okolnosti prípadu a to najmä skutočnosť, že VÚ vstúpil do konania ako profesná organizácia na ochranu spotrebiteľa z vlastného podnetu, pričom splnomocnil právneho zástupcu z radov advokátov, hoci zo samotnej podstaty VÚ vyplýva, že musí byť schopný konať v mene toho na stane koho vstupuje do konania, nepovažoval odvolací súd jeho trovy za účelne vynaložené. Skutočnosť, že združenie na zastupovanie v konaní splnomocnilo advokáta, vzbudzuje u odvolacieho súdu dojem, že účelom jeho vstupu nebola ochrana práv konkrétneho spotrebiteľa, ale získanie prospechu v podobe priznanej náhrady trov konania.

V zmysle vyššie uvedeného odvolací súd urobil záver, že nebolo potrebné aplikovať ust. § 150 O.s.p. v danej veci (tak ako to namieta v odvolaní žalobca), avšak so zreteľom na účel právneho zast., na hospodárnosť konania, zmenil uznesenie vo výroku o náhrade trov konania tak, že náhradu trov VÚ nepriznal, keďže tieto ním neboli účelne vynaložené.

Odvolací súd rozhodol o trovách odvolacieho konania podľa § 224 ods.1 a § 142 ods. 1 O. s. p. a žalobcovi a VÚ ich náhradu nepriznal, lebo VÚ nemal v odvolacom konaní úspech a aj keď žalobca mal v odvolacom konaní úspech a vznikli mu trovy odvolacieho konania z titulu trov právneho zast., tieto nemožno považovať za účelne vynaložené.

Výsledok hlasovania - pomer hlasov : 3 hlasy za (§ 3 ods. 9 tretia veta zák. č. 757/04 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti uzneseniu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.